

DEKLARACIJA¹

DĖL KOVOS SU RUSIJOS GRĖSME

Asamblėja,

1) kuo griežčiausiai *smerkdama* neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos karą prieš Ukrainą ir siaubingus karo nusikaltimus, už kuriuos ji turi būti patraukta atsakomybėn;

2) *pabrėždama*, kad Rusijos agresija prieš Ukrainą, vykdoma nuo 2014 m., ir kiti pastarojo meto agresyvūs veiksmai, retorika ir ultimatumai atitinka nuolatinių jos tarptautinių įsipareigojimų pažeidimų ir sistemingų bandymų pakenkti demokratinėms valstybėms, suardyti Europos saugumo tvarką ir sugriauti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką modelį;

3) *smerkdama* Rusijos vykdomą neteisėtą Ukrainos, Gruzijos ir Moldovos Respublikos teritorijos dalių okupaciją, sistemingus žmogaus teisių pažeidimus okupuotose teritorijose ir nuolatinės pastangas destabilizuoti šias šalis ir sužlugdyti jų europinę ir (arba) euroatlantinę integraciją;

4) *pabrėždama*, kad agresyvūs Rusijos veiksmai, grindžiami revizionistine politika ir paremti plataus masto kariniu modernizavimu, kelia tiesioginę ir didžiausią grėsmę euroatlantiniam saugumui;

5) *pripažindama*, kad atnaujinta ir visapusiška Rusijos invazija į Ukrainą sukūrė naują strateginę tikrovę, su kuria susiduria NATO sąjungininkės;

6) *pabrėždama*, kad pastarojo meto Rusijos veiksmai patvirtina, jog du pagrindiniai Asamblėjos prioritetai, susiję su naująja NATO strategine koncepcija, yra aktualūs ir savalaikiai – dar kartą patvirtinti Aljanso bendras demokratines vertybes ir pagrindinius principus ir pritaikyti NATO prie iš esmės pasikeitusios saugumo aplinkos;

7) aiškiai *pareikšdama*, kad Rusija nusigręžė nuo pagrindinių 1997 m. NATO ir Rusijos steigiamojo akto dėl abipusių santykių, bendradarbiavimo ir saugumo principų;

8) dar kartą *patvirtindama*, kad NATO, kaip gynybos aljansas, nesiekia konfrontacijos su Rusija;

9) *paskelbdama absoliutų* NATO sąjungininkių įsipareigojimą laikytis Vašingtono

¹ Priimta Asamblėjos plenariniame posėdyje Vilniuje, Lietuvoje, 2022 m. gegužės 30 d., pirmadienį.

sutarties 5 straipsnio ir *aiškiai pareiškdamą*, kad sąjungininkės imsis visų būtinų priemonių, kad būtų atgrasytas ir apgintas kiekvienas NATO teritorijos centimetras ir visos sritys, kur Rusija kelia grėsmę transatlantiniam saugumui;

10) *pripažindama*, kad NATO nuolat tvirtino esanti pasirengusi prasmingam dialogui, tačiau dėl pačios Rusijos veiksmų toks dialogas šiuo metu neįmanomas;

11) *suvokdama* didėjančią Rusijos karinį bendradarbiavimą su Kinija ir susirūpinusi dėl 2022 m. Rusijos ir Kinijos bendro pareiškimo, kuriuo šalys ginčija taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir kuriuo Kinija pirmą kartą pakartoja Rusijos nepritariamą visų tautų teisei pasirinkti savo kelią;

12) *sveikindama* Suomijos ir Švedijos pateiktą prašymą prisijungti prie Aljanso ir *smerkdamą* grąsinimus šioms NATO partnerėms,

13) **palankiai vertina** sąjungininkių ir jų pagrindinių partnerių, įskaitant pagrindinę NATO partnerę Europos Sąjungą, vienybę ir ryžtą Rusijos agresijos akivaizdoje, Ukrainai ir kitoms partnerėms teikiamą praktinę ir politinę paramą bei greitas ir būtinas priemones, kurių Aljansas ėmėsi savo atgrasymo ir gynybos pozicijai stiprinti;

14) **žino**, kad daugėja kibernetinių grėsmių ir dezinformacijos operacijų, kurias politiniais tikslais vykdo Rusija;

15) **pabrėždama**, kad nuolatinė sąjungininkių vienybė ir ryžtas, grindžiami bendromis demokratinėmis vertybėmis, yra labai svarbūs siekiant įveikti Rusijos grėsmes;

16) **ragina** sąjungininkių valstybių ir vyriausybių vadovus, susitikus Madride:

a) dar kartą patvirtinti visus paramos Ukrainai, jos nepriklausomybei ir teritorijos vientisumui aspektus Rusijos karo akivaizdoje, kaip rekomenduojama Asamblėjos deklaracijoje „Kartu su Ukraina“;

b) naujojoje NATO strateginėje koncepcijoje aiškiai nustatyti, kad piktavališkas Rusijos revizionizmas ir agresyvūs veiksmai yra tiesioginė ir pagrindinė grėsmė euroatlantiniam saugumui;

c) toliau gerokai stiprinti ir pritaikyti Aljanso atgrasymo ir gynybos poziciją visose karinės galios srityse, remiantis tinkamu branduolinių, įprastinių ir raketų gynybos pajėgumų deriniu;

d) skubiai pereiti prie „priešakinės gynybos“ pozicijos, ypač nuolat dislokuojant karines pajėgas ir įrangą palei NATO rytinį flangą, gerinant vadovavimo ir kontrolės struktūras ir didinant karinę parengtį;

e) dar kartą patvirtinti ir įvykdyti visą 2014 m. Velso investicijų į gynybą įsipareigojimą ir įtvirtinti Įsipareigojimo 2 % / 20 % gaires kaip minimalų ilgalaikį įsipareigojimą;

f) patobulinti sąvokas, susijusias su atgrasymu ir gynyba, kai nepasiekta 5 straipsnyje nustatyta riba, derinant politines ir karines priemones;

g) dėti daugiau pastangų griežtai ir ryžtingai kovoti su Rusijos kibernetinėmis grėsmėmis ir jų padariniais, įskaitant dezinformaciją;

h) įvertinti ir atsižvelgti į Rusijos ir Kinijos bendradarbiavimo poveikį euroatlantiniam saugumui;

i) išlaikyti atvirus diplomatijos, konfliktų mažinimo, deeskalacijos ir ginkluotės kontrolės su Rusija kanalus, kad būtų išvengta nenumatyto eskalavimo, nesusipratimų ar klaidingų apskaičiavimų;

j) remti viena kitą stiprinant transatlantinį energetinį saugumą ir nepriklausomybę įvairinant energijos šaltinius, svarstant naujus energijos tiekimo maršrutus ir palaipsniui nutraukiant anglių, dujų, naftos ir urano importą iš Rusijos;

k) užtikrinti veiksmingą keitimąsi informacija apie galimus tolesnius agresyvius Rusijos veiksmus už Ukrainos ribų ir jos bandymus didinti savo įtaką pagrindiniuose regionuose – nuo Juodosios jūros iki Vakarų Balkanų ir Aljanso pietinių kaimyninių šalių, be kita ko, pasitelkiant samdinius, pvz., „Wagner“ grupę;

l) padidinti politinę ir praktinę, įskaitant karinę, paramą kitoms NATO narystės siekiančioms valstybėms ir NATO partnerėms, kurios patiria Rusijos spaudimą ir kurias ji bando įbauginti, ypač Bosnijai ir Hercegovinai, Sakartvelui ir Moldovos Respublikai;

m) dar kartą patvirtinti atvirų durų politiką, kurios negali vetuoti jokia trečioji šalis²;

n) toliau glaudžiai bendradarbiauti su Europos Sąjunga ir kitomis pagrindinėmis partnerėmis kovojant su Rusijos grėsme;

o) NATO reaguojant į Rusijos grėsmes, daugiausia dėmesio skirti bendroms demokratinėms vertybėms, be kita ko, NATO sistemoje įsteigti Demokratinio atsparumo centrą, kuris būtų valstybėms narėms, partnerėms ir narystės siekiančioms valstybėms geriausių patirčių ir demokratių gairių mainų šaltinis ir informacijos centras.

² t. y. užkirsti jai kelią arba ginčyti